

Lovforslag nr. L 64. Fremsat den 29. oktober 1986 af miljøministeren (Chr. Christensen)

Forslag

til

Lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i mindre landbrug m.v.

Kapitel 1

Lovens område

§ 1. Støtte efter denne lov ydes til investeringer i anlæg til opbevaring af husdyrgødning, der er nødvendige til opfyldelse af miljølovgivningens krav til landbrug og andre virksomheder med husdyrhold. Støtte ydes endvidere til investeringer i sådanne anlæg, hvis investeringen er nødvendig for at give anlægget en større opbevaringskapacitet end krævet i miljølovgivningen.

Stk. 2. Miljøministeren kan efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte regler om støtte til investeringer i andre anlæg med tilknytning til landbruget.

Stk. 3. Der kan ikke ydes støtte til virksomheder, der ejes af det offentlige. Dette gælder dog ikke for kommunale fælles biogasanlæg og præstegårde.

Kapitel 2

Betingelser for støtte m.v.

§ 2. Støtte ydes til investeringer, der påbegyndes og afsluttes i perioden fra 1. december 1985 og til 31. december 1989.

§ 3. Støtte efter denne lov kan kun ydes til investeringer, hvortil der ikke kan opnås tilskud i medfør af lov nr. 198 af 9. april 1986 om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget, jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. Støtte kan dog ikke ydes til investeringer, der kan fradrages på én gang i den skattepligtige indkomst (straksafskrives) efter

skattelovgivningens regler om investeringer af den art, der er omtalt i nærværende lov.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter efter forhandling med landbrugsministeren regler om betingelserne for at opnå støtte eller straksafskrivning som omtalt i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Miljøministeren kan efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte særlige regler om betingelserne for at opnå støtte til investeringer, der er påbegyndt i perioden fra 1. december 1985 og til denne lovs ikrafttræden.

§ 4. Støtte ydes til investeringer på ansøgerens ejendom, hvis anlægget efter investeringens gennemførelse har en opbevaringskapacitet, der svarer til produktionen af gødning i mindst 6 måneder. For ejendomme med mindre end 20 dyreenheder er det dog tilstrækkeligt med en opbevaringskapacitet på mindst 5 måneder. Miljøministeren fastsætter regler om beregning af kapacitet og dyreenheder.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte særlige regler om støtte til anlæg, der har forbindelse med eller indgår i fælles biogasanlæg og andre anlæg til særlig udnyttelse af husdyrgødning.

Stk. 3. Miljøministren kan endvidere fastsætte særlige regler om støtte til de i § 1, stk. 2, nævnte anlæg.

§ 5. Der ydes støtte til ansøgerens udgifter til investeringen bortset fra udgifter til løn m.v. til ansatte hos ansøgeren.

Stk. 2. Der fradrages 15.000 kr. i udgifterne efter stk. 1, hvis kommunalbestyrelsen efter miljøbeskyttelseslovgivningen, har stillet krav om lovliggørelse af det hidtidige anlægs indretning. Dette gælder dog ikke, såfremt ansøgeren godtgør, at kravet er efterkommet, inden anmodning om forhåndsvurdering er indgivet til kommunalbestyrelsen jfr. § 14.

§ 6. En investering kan kun støttes, hvis beløbet efter § 5 udgør mindst 10.000 kr.

§ 7. Til investeringer, der ikke overstiger 85.000 kr., ydes støtten som et kontant tilskud. Tilskuddet udgør den procentdel, der er nævnt i stk. 2-4, af det beløb, der er opgjort efter § 5.

Stk. 2. For ejendomme med 0-19 dyreenheder udgør støtteprocenten 35, hvis opbevaringskapaciteten svarer til 5-8 måneders gødningsproduktion og 40, hvis opbevaringskapaciteten svarer til mere end 8 måneders produktion.

Stk. 3. For ejendomme med 20-34 dyreenheder udgør støtteprocenten 30, hvis opbevaringskapaciteten svarer til 6-8 måneders gødningsproduktion og 35, hvis opbevaringskapaciteten svarer til mere end 8 måneders produktion.

Stk. 4. For ejendomme med 35 dyreenheder og derover udgør støtteprocenten 25, hvis opbevaringskapaciteten svarer til 6-8 måneders gødningsproduktion, og 30, hvis opbevaringskapaciteten svarer til mere end 8 måneders produktion.

Stk. 5. Antallet af dyreenheder i stk. 2-4 beregnes som et gennemsnit af ejendommens dyreenheder indenfor det sidste år, før ansøgning om støtte efter § 15 modtages af kommunalbestyrelsen.

Stk. 6. Miljøministeren kan ændre stk. 2-4.

§ 8. Til investeringer på over 85.000 kr. ydes støtte i lige store rater én gang årligt i 10 år. Den kapitaliserede værdi af raterne skal svare til det støttebeløb, som var fremkommet, hvis støtten var udbetalt som et kontant tilskud efter reglerne herom i § 7. Miljøministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 9. Støtte til anlæg til opbevaring af gødning m.v. efter § 4, stk. 2, ydes som et kon-

tant tilskud efter § 7, idet støtten dog udgør mindst 30 pct.

§ 10. Miljøministeren kan efter ansøgning yde statsgaranti for lån, der optages til investeringer, der er berettiget til støtte efter loven.

Stk. 2. Ansøgning om garanti indsendes senest 30. juni 1990 til miljøministeren. Lån, for hvilke der garanteres, kan ikke overstige 400.000 kr., og garantien kan ikke udstrækkes til mere end 15 år fra datoen for lånets optagelse. Ydelse af garanti er betinget af, at ansøgeren ikke er i stand til selv at stille den sikkerhed, der kræves for optagelse af lån på det almindelige lånemarked, og at lånet sikres efter regler, der fastsættes af miljøministeren.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om ydelse af garanti, herunder om bortfald af statens garantiforpligtelse.

§ 11. Støtten medregnes ikke til modtagerens skattepligtige indkomst. Investeringsudgifter svarende til den udbetalte støtte kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen eller medregnes ved opgørelsen af grundlaget for skattemæssige afskrivninger og medregnes ikke til anskaffelsessummen ved opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste ved afståelse af ejendommen.

§ 12. Støtte til investeringer omfattet af lovens § 1, stk. 1, kan kun ydes én gang pr. ejendom, og støttebeløbet kan højst være 100.000 kr. Når støtten udbetales efter reglerne i § 8, kan den kapitaliserede værdi af raterne således højst udgøre et beløb på 100.000 kr.

§ 13. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om ydelse af støtte m.v. efter denne lov.

Kapitel 3

Administrative bestemmelser

§ 14. For at opnå støtte efter denne lov, jfr. § 1, stk. 1, skal ansøgeren, inden investeringen påbegyndes, udarbejde en projektbeskrivelse, som indsendes til kommunalbestyrelsen til forhåndsvurdering.

Stk. 2. Ved forhåndsvurderingen attesterer kommunalbestyrelsen, at de projekterede an-

læg opfylder kravene i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v., kapitlerne 2, 3 og 5-8.

Stk. 3. Ved forhåndsvurderingen træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt det projekterede anlæg opfylder kapacitetskravet, jfr. § 4, stk. 1. Endvidere træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om, hvorvidt der skal ske fradrag i medfør af § 5, stk. 2.

Stk. 4. Det forhåndsvurderede projekt indsendes til jordbrugskommissionen, som videresender dette til Jordbrugsdirektoratet sammen med en forbedringsplan, udarbejdet efter lov nr. 198 af 9. april 1986 om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget, eller andet af Jordbrugsdirektoratet godkendt ansøgningsskema. Hvis betingelserne for at opnå forbedringsstøtte ikke er opfyldt, attesteres dette af Jordbrugsdirektoratet. Investeringen må ikke påbegyndes før Jordbrugsdirektoratets attestation foreligger.

Stk. 5. Miljøministeren kan efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte nærmere regler om den i stk. 1-3 fastsatte ordning, herunder om anvendelse af særlige skemaer samt om, hvilke oplysninger der skal tilvejebringes til brug for forhåndsvurderingen.

Stk. 6. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om opnåelse af støtte til investeringer omfattet af § 1, stk. 2, og § 4, stk. 2.

Stk. 7. Miljøministeren kan efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte en særlig ordning for investeringer, der er påbegyndt i perioden fra 1. december 1985 og til denne lovs ikrafttræden jfr. § 3, stk. 4.

§ 15. Når investeringen er afsluttet, indsendes ansøgning om støtte til kommunalbestyrelsen. Ansøgningen om støtte skal være ledsaget af den i § 14, stk. 4, nævnte attestation fra Jordbrugsdirektoratet.

Stk. 2. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for de udgifter, der er medgået til investeringen, med attest af en statsautoriseret eller registreret revisor eller en landbrugskonsulent i driftsøkonomi.

Stk. 3. Ansøgning om støtte skal være indsendt til kommunalbestyrelsen senest den 30. juni 1990.

§ 16. Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse i sager om støtte jfr. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren træffer afgørelse i sager vedrørende § 1, stk. 2, og § 4, stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser i visse af disse sager træffes af kommunalbestyrelsen.

§ 17. Støtte efter loven udbetales af miljøministeren indenfor beløbsrammer fastsat på de årlige finanslove. Den del af en beløbsramme, der ikke er udnyttet i finansåret, kan overføres til følgende finansår.

§ 18. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om behandlingen af sagerne efter forhandling med landbrugsministeren, herunder om ansøgningens form og indhold og om, hvilke oplysninger kommunalbestyrelsen skal tilvejebringe i forbindelse med sagens behandling.

§ 19. Miljøministeren kan bemyndige Miljøstyrelsen og Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning til at udøve beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 20. Miljøministeren kan bestemme, at tilsagn om støtte efter denne lov skal bortfalde helt eller delvis, hvis ansøgeren har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for støtten.

Stk. 2. I de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, kan miljøministeren bestemme, at udbetalt tilskud skal tilbagebetales helt eller delvist.

Kapitel 4

Klagebestemmelser

§ 21. Kommunalbestyrelsens afgørelser i forbindelse med forhåndsvurdering, jfr. § 14, om at kapacitetskravet, jfr. § 4, stk. 1, ikke er opfyldt, eller at fradrag skal ske efter § 5, stk. 2, kan af ansøgeren påklages til miljøministeren.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 16 om støtte kan af ansøgeren påklages til miljøministeren.

Stk. 3. For kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 og 2 er klagefristen 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøgeren.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til en bemyndigelse efter §

19, herunder at afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 5

Kortlægning m.v.

§ 22. Kommunalbestyrelsen kan foranledige en kortlægning af den eksisterende og den forventede husdyrgødningsmængde fra landbrugsejendomme m.v. i kommunen, som vil kunne anvendes i kommunale fælles biogasanlæg og dermed varmforsyningen i kommunen.

Stk. 2. Producenter af husdyrgødning skal efter anmodning fra kommunalbestyrelsen meddele denne de oplysninger, der findes

nødvendige for kortlægning, planlægning og etablering af kommunale fælles biogasanlæg.

Stk. 3. Undladelse af at give oplysninger som nævnt i stk. 2 straffes med bøde.

Stk. 4. Såfremt aktieselskaber, andelsselskaber eller lignende undlader at give oplysninger som nævnt i stk. 2, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

Kapitel 6

Ikrafttrædelsesbestemmelser m.v.

§ 23. Tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes af miljøministeren.

§ 24. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets baggrund

Folketinget vedtog ved 2. (sidste behandling den 31. maj 1985) beslutningsforslag om nedbringelse af forureningen med næringssalte og organiske stoffer. Det fremgår af beslutningsforslaget, at miljøministeren i folketingsåret 1985-86 skulle fremsætte lovforslag til en miljøstøtteordning til finansiering af beslutningsforslaget i perioden 1986 til og med 1989.

I overensstemmelse hermed fremsatte miljøministeren den 13. november 1985 forslag til lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i landbruget m.v. Forslaget blev førstebehandlet den 22. november 1985, og efter en indgående udvalgsbehandling blev der afgivet betænkning fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg over forslaget den 23. april 1986. 2. behandlingen den 29. april 1986 viste, at der var bred enighed om lovforslaget med de ændringsforslag, der var stillet under udvalgsbehandlingen.

Forslaget blev imidlertid stillet i bero med henblik på udarbejdelsen af en finansieringsplan.

Nærværende lovforslag svarer til det lovforslag, der var bred enighed om i folketinget i sidste samling. Der er dog foretaget en række justeringer af hensyn til den beskrevne finansieringsplan.

Om behandlingen af det tidligere lovforslag henvises til Folketingets forhandling (171) 1985. 1. beh. spl. 2700-2739, 2. beh. spl. 10300-10304, 3. beh. spl. 10554-10557.

2. Den gældende miljøstøttelov

I medfør af lov nr. 606 af 23. december 1980 om miljøstøtte kan eksisterende private erhvervsvirksomheder opnå støtte til følgende typer investeringer, der gennemføres i perioden 1. januar 1981-31. december 1986.

1. Indførelse af ny teknologi, der er mindre forurenende end den hidtil anvendte (lovens kapitel 2). Støtte kan ydes både til udvikling, etablering og indkøring af produktionsanlæg.

2. Økonomisk tyngende investeringer, der skyldes skærpede krav fra miljømyndighederne (lovens kapitel 3).
3. Pålignede anlægsbidrag i forbindelse med tilslutning til offentlige renseanlæg eller forbedring af disse anlæg (lovens kapitel 4). Støtte kan kun ydes til virksomheder, der var i drift den 1. oktober 1974.

Investeringen skal være på mindst 40.000 kr., for at der kan ydes støtte.

Støtten ydes som et tilskud på 25 pct. af støttegrundlaget, dvs. det investerede beløb minus visse fradrag fastsat af miljøkreditrådet, der efter loven er nedsat af miljøministeren. Rådet træffer den endelige administrative afgørelse om alle ansøgninger vedrørende miljøstøtte. Miljøstyrelsen fungerer som sekretariat for miljøkreditrådet.

Med hensyn til de nærmere betingelser for at opnå støtte kan der henvises til »Nyt fra miljøstyrelsen nr. 2, 1984: Miljøstøtte 1981-86«. Om den løbende administration af loven kan der henvises til årsberetningerne fra miljøkreditrådet, der udgives af Miljøstyrelsen.

I tabel 1 fremgår den bevilgede støtte i perioden 1981-85:

Tabel 1. Bevilget støtte i 1981-85 i alt. Tal vedrørende landbruget er angivet i parentes

	Antal tilsagn	Samlet støttebeløb, mill. kr.
1981.....	23 (6)	17,2 (0.2)
1982.....	154 (82)	19,1 (1.9)
1983.....	193 (132)	17,7 (3.7)
1984.....	198 (161)	15,0 (4.4)
1985.....	272 (236)	11,0 (6.2)
I alt.....	840 (617)	80,0 (16.4)

Der er især i de seneste år sket en stærk stigning i antal ansøgninger fra landbruget. Dette

skyldes formentlig en stigende miljøbevidsthed indenfor landbruget med hensyn til forbedring af gødningsopbevaringsforholdene. I de senere år har kommunerne endvidere forøget tilsynet med landbrugsvirksomhederne.

Miljøkreditrådet har på sit sidste møde, der er afholdt i oktober 1986, disponeret over den resterende del af de bevilgede midler. Herefter må 57 ansøgninger fra industrien med et samlet investeringsbeløb på 197 mill. kr. afvises. 272 uafsluttede landbrugsansøgninger med et samlet investeringsbeløb på 44 mill. kr. vil udløse et støttebehov på ca. 5 mill. kr., som foreslås overført fra midlerne til den støttelov, som nærværende lovforslag omhandler. Når lovforslaget er vedtaget, vil der blive udarbejdet et aktstykke herom.

3. Lovforslaget og den gældende miljøstøttelov

Efter den gældende miljøstøtteordning kan der som nævnt ydes støtte til både industri og landbrug. Loven udløber med udgangen af 1986.

Gennemførelsen af handlingsplanen betyder at der skal gennemføres mange relativt ensartede investeringer i landbruget. Det vil være uhensigtsmæssigt, hvis ansøgningerne – som det sker efter den gældende miljøstøttelov – skal behandles af et råd. Da det desuden forudsættes, at der skal kunne ydes støtte til investeringer i gødningsopbevaringsanlæg frem til den 31. december 1989, er det fundet hensigtsmæssigt at foreslå en ny lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i landbruget.

I 1980 gav EF-Kommissionen medlemslandene mulighed for indtil udgangen af 1986 at yde miljøstøtte til industrivirksomheder under bestemte betingelser. Den gældende miljøstøttelov er udarbejdet under hensyntagen til disse EF-regler. Disse retningslinjer på fællesskabsplan vedrørende statsstøtte til miljøbeskyttelse gælder ikke investeringer foretaget i forbindelse med produktion på landbrugsejendomme.

4. Behovet for støtte

I miljøministerens redegørelse af 12. december 1984 vedrørende NPO-handlingsplanen fastholdes princippet om, at forureningsbekæmpelse skal betales af forureneren – normalt ved at meromkostningerne søges overvæltet på priserne. Princippet har været gældende siden miljøreformen i 1973. Princippet er dog modificeret ved lovgivningen om miljøstøtte. En fuldstændig konsekvent gennemførelse af princippet er ikke altid mulig eller hensigtsmæssigt ud fra et samfundsmæssigt helheds-

hensyn. Dette gælder også i denne situation, hvor krav om milliardinvesteringer, i løbet af en kort årrække kan forvride strukturen i landbruget og skabe utilsigtede produktionsvanskeligheder.

Regeringen fastholder derfor, at landbruget skal betale hovedparten af investeringsudgiften i forbindelse med gennemførelsen af handlingsplanen, men er dog indstillet på at afbøde de værste økonomiske vanskeligheder for landmændene ved at staten bidrager til investeringerne.

Der er i NPO-redegørelsen foretaget en række økonomiske overslag over de investeringer, der følger af de foreslåede ændringer i bestemmelserne om gødningsopbevaring.

Ifølge det skøn, der ligger til grund for miljøministerens handlingsplan af 12. december 1984, skal der i perioden 1986–89 investeres ca. 3,5 mia kr. for at opfylde kravene om gødningsopbevaringsanlæg m.v. Dette skøn blev udarbejdet i samarbejde mellem De danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger og Miljøstyrelsen. Beregningerne tager udgangspunkt i en rapport fra landbohøjskolen, udarbejdet af Morten Gylling, april 1984, i hvilken det skønnes, at der for at opnå 6 måneders kapacitet skal opføres ca. 11.000 gylleanlæg, ca. 5.500 møddingspladser, ca. 27.000 ajlebeholdere og ca. 61.000 møddingvandsbeholdere.

På baggrund heraf blev det beregnet, at de statslige udgifter til en støtteordning til landbruget vil andrage ca. 200 mill. kr. årligt i 1983-priser under forudsætning af en støtte på mellem 25 og 30 pct. af investeringsudgifterne. Det blev understreget, at det anslåede investeringsbeløb var behæftet med en betydelig usikkerhed.

Det beslutningsforslag (B 65) folkettinget vedtog den 31. maj 1985 indeholder en handlingsplan, der på en lang række punkter er forskellig fra miljøministerens.

Dette gælder bl.a. bestemmelsen om halmafbrænding og bestemmelserne om gødningsopbevaring. I disse bestemmelser er nu fastsat en minimumskapacitet på 6 måneders opbevaring for landbrug med mere end 20 dyreenheder.

Folketingsbeslutningens bestemmelser om foranstaltninger mod forurening fra gødning og ensilage er udmøntet i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 15 af 24 januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v. Heri er fastsat en række detaljerede bestemmelser om indretning og placering m.v. af gødningsopbevaringsanlæg. Endvidere er fastsat bestemmelser for opbevaringskapacitet, hvorefter landbrug med mere end 20 dyreenheder skal have en kapacitet på mindst 6 måneder, for landbrug med 15–19 dyreenheder mindst 5 måneder, mens

der ikke er kapacitetskrav for landbrug med under 15 dyreenheder.

Da det ovenfor nævnte beslutningsforslag således afveg fra det oprindelige, har Miljøstyrelsen i samarbejde med landbrugets organisationer og landbrugsministeriet analyseret tallene nærmere for at skaffe et mere sikkert skøn over investeringsbehovet. I denne analyse er også indgået mulighederne for tilslutning til fælles biogasanlæg samt støttemuligheder til ensilage og til halmbortskaffelse.

Under udformningen af dette lovforslag har der ved forhandlinger med landbrugets organisationer og landbrugsministeriet været enighed om, at det er overordentlig vanskeligt på nuværende tidspunkt at vurdere det samlede investeringsbeløbs størrelse. En række faktorer peger på, at beløbet vil blive mindre end først antaget, mens andre peger på, at det vil blive større. Dette beror bl.a. på, at det ikke er muligt på nuværende tidspunkt at skønne over, hvor mange landmænd, som vil vælge at skifte fra traditionel gødningsopbevaring til gylleanlæg, og hvor mange landbrug, der i den pågældende periode vil nedlægge den animalske produktion.

Under hensyn hertil, er det i beregningerne over de økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget lagt til grund, at de samlede investeringsudgifter til gennemførelse af B 65 vil være på ca. 2,7 mia kr. til 3 mia kr. beregnet i 1983-priser.

I forbindelse med gennemførelsen af beslutningsforslagets bestemmelser skal miljøministeren inden udgangen af 1987 give folketingets miljø- og planlægningsudvalg en redegørelse om resultaterne af den øgede indsats mod NPO-forureningen. Der vil i denne forbindelse blive søgt udarbejdet et mere præcis skøn over de udgifter, som skal afholdes til gennemførelse af handlingsplanen i B 65.

5. Miljøinvesteringers afledede virkninger

Beregninger af beskæftigelsesvirkningen foretaget på basis af støttede miljøinvesteringer har vist, at den gennemsnitlige lønkvote for miljøinvesteringer – det vil sige den del af en investering, der anvendes til lønudgifter – er ca. 44 pct. Lønkvoten afhænger i øvrigt af, hvilke typer investeringer, der gennemføres.

Der er ikke foretaget særlige beregninger over beskæftigelsesvirkningen ved den hidtidige miljøstøtte til landbruget. Det vil være meget vanskeligt at opgøre den samlede beskæftigelsesvirkning af det foreliggende lovforslag. Der er imidlertid ingen tvivl om, at lovforslaget vil have en betydelig be-

skæftigelsesvirkning, idet der vil komme et øget behov for projektering af anlæg, produktion af det nødvendige anlægsudstyr og udgravning og opsætning af anlæggene.

Lovforslaget må forventes at have en meget lille importvirkning. Produktionsforøgelsen i bygge- og anlægsbranchen må imidlertid forventes at ville medføre en betydelig produktudvikling indenfor gødningsopbevaringsanlæg, herunder materialevalg, produktionsmetoder, udmugningssystemer, lagrings- og udbringningssystemer m.v. Det vil igen kunne danne baggrund for udvidelse af eksporten af landbrugsudstyr.

6. Hvilke projekter kan støttes

Støtteordninger til miljøforbedrende investeringer.

Som anført i pkt. 1 og 4 er det en konsekvens af miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v., at et stort antal landbrugsbedrifter må investere i gødningsopbevaringsanlæg. En stor del af disse investeringer vil kunne gennemføres med støtte efter lov nr. 198 af 9. april 1986 om støtte til forbedring af strukturen og effektiviteten i jordbruget. (forbedringsloven), enten fordi investeringerne sammen med andre investeringer i bedriften indgår i en samlet udbygning af bedriften, eller fordi investeringerne som miljøforbedringsforanstaltninger i overensstemmelse med forordning 797/85 art. 31 i sig selv vil medføre en væsentlig og varig indkomstforbedring eller dog en opretholdelse af det hidtidige niveau for arbejdsindkomsten, over for et alternativ, som består i en reduktion af besætningen eller i en økonomisk u hensigtsmæssig bortskaffelsesordning, som bl.a. indebærer, at gødningen ikke kan udnyttes inden for bedriften.

Da betingelserne for at opnå støtte efter forbedringsloven ikke i alle tilfælde vil være opfyldt, foreslås der med nærværende lovforslag etableret en specifik national støtteordning, der supplerer forbedringsordningen for investeringer, der ikke opfylder forbedringslovens krav. Den foreslåede ordning omfatter dog ikke investeringer, der falder uden for forbedringsordningen på grund af bestemmelserne i forbedringslovens § 3, stk. 1, nr. 5, (rimeligt økonomisk behov), § 3, stk. 2, eller § 5, stk. 2, nr. 3, (indkomstgrænser), idet landmænd, der gennemfører sådanne investeringer, henvises til muligheder for at foretage straksafskrivning efter skattelovgivningens særlige regler herom.

Miljømæssig forhåndsvurdering

For at sikre, at de foretagne investeringer tilgodeser samme krav om miljøforbedring, som er forudsat i NPO-handlingsplanen og Folketingets dagsorden herom, stilles der krav om, at samtlige ansøgninger om støtte skal undergives en kommunal forhåndsvurdering med henblik på, om disse krav er opfyldt. Dette gælder såvel for ansøgninger, som kan støttes efter forbedringsloven som for ansøgninger, der henvises til straksafskrivning, og for ansøgninger, som kan støttes efter dette lovfor-slag.

Den miljømæssige vurdering foretages af kommunalbestyrelsen som en obligatorisk forhåndsvurdering på baggrund af ansøgnernes beskrivelse af projektet.

Ved denne forhåndsvurdering påser kommunalbestyrelsen, at det beskrevne projekt opfylder kravene i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v., for så vidt angår kravene til placering, indretning og opbevaring, som findes i bekendtgørelsens kapitler 2, 3 samt 5-8. Hvis det beskrevne projekt ikke umiddelbart opfylder bekendtgørelsens krav, f.eks. derved, at projektet forudsætter, at en eller flere dispensationer skal meddeles, skal endelig afgørelse herom være truffet, før det ved forhåndsvurdering kan attesteres, at det projekterede anlæg er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen. Forudsætter attestationen, at sådanne afgørelser er truffet efter bekendtgørelsen, skal reglerne om klagefrist og klageadgang efter bekendtgørelsen være iagttaget, førend attestation kan meddeles.

Eventuel klage over kommunalbestyrelsens miljømæssige vurderinger skal således ske efter reglerne i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v.

Ved forhåndsvurderingen skal kommunalbestyrelsen endvidere træffe afgørelse om, hvorvidt det projekterede anlæg opfylder kapacitetskravet i § 4, stk. 1, samt om, hvorvidt der skal ske fradrag på 15.000 kr. i medfør af § 5, stk. 2. Disse afgørelser, der indgår i forhåndsvurderingen, kan selvstændigt påklages af ansøgeren, jfr. reglerne herom i § 21. Såfremt kommunalbestyrelsen derfor finder, at kapacitetskravet ikke er opfyldt, eller at 15.000 kr. fradraget skal foretages, kan endelig forhåndsvurdering ikke meddeles før efter udløbet af den i § 21, stk. 3, nævnte klagefrist, eller - hvis afgørelsen påklages - efter, at klagemyndighedens afgørelse foreligger.

Forbedringsloven

I henhold til forbedringsloven kan der ydes støtte til bl.a. miljøbeskyttelses- og miljøforbedringsforanstaltninger, der gennemføres i en forbedringsplan, og som medfører en varig og væsentlig forbedring af arbejdsindkomsten på bedriften eller dog må anses for nødvendig, for at opretholde indkomsten på det nuværende niveau.

Ansøgningen om støtte udarbejdes i samarbejde med de af Jordbrugsdirektoratet udpegede særlige sagkyndige og indsendes gennem jordbrugskommissionen til Jordbrugsdirektoratet. For så vidt investeringerne i en forbedringsplan omfatter investeringer, der er nødvendige for at opfylde kravene i miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v., vil der blive stillet krav om attestation fra kommunen om investeringernes overensstemmelse med bekendtgørelsens krav, jfr. ovenfor.

Det er bl.a. en forudsætning for at opnå støtte efter forbedringsloven, at ansøgeren har jordbrug som hovederhverv og opfylder nærmere fastsatte krav til uddannelse, at bedriften efter investeringens gennemførelse giver mindst 1400 timers beskæftigelse (900 timer ved indgivelse af 1. forbedringsplan), at bedriften ved investeringen giver en arbejdsindkomst pr. heltidsbeskæftiget på mindst 50 pct. af referenceindkomsten, og at investeringen er på mindst 50.000 kr. Endvidere er det en betingelse, at bedriften ved planens indgivelse giver en arbejdsindkomst pr. heltidsbeskæftiget, der ikke overstiger 100 pct. af referenceindkomsten, og at arbejdsindkomsten efter investeringen ikke overstiger 120 pct. af referenceindkomsten.

Støtte i medfør af forbedringsloven udgør maksimalt 35 pct. for bygningsinvesteringer (kapitaltilskud udbetalt i rater over 10 år), og 20 pct. for andre investeringer (kapitaltilskud udbetalt i rater over 7 år). Støttesatserne reduceres med 10 pct. i tilfælde, hvor investeringerne ikke medfører en væsentlig og varig indkomstforbedring, men alene en fastholdelse af indkomsten. De støtteberettigede investeringer kan ikke overstige et beløb svarende til 60.000 ECU pr. MAE (mandarbejdsenhed) inden for en 6 års periode.

For så vidt angår investeringer, der gennemføres af yngre jordbrugere under 40 år, og som indsender ansøgning og forbedringsplan inden 5 år efter etableringen, forhøjes støttesatserne med 25 pct. I tilfælde, hvor det ikke er muligt at finansiere investeringerne gennem lån på det almindelige lånemarked, kan der ydes statsgaranti for lån, der optages til finansiering af investeringerne.

Støtte efter forbedringsloven henregnes til modtagerens skattepligtige indkomst, mens investeringsudgiften i overensstemmelse med almindelige regler i skattelovgivningen kan fradrages ved indkomstopgørelse eller medregnes ved opgørelsen af grundlaget for skattemæssige afskrivninger.

Straksafskrivning

For ansøgere, der på grund af for stor indkomst og/eller formue, ikke kan opnå tilskud i medfør af forbedringsloven, vil der blive åbnet mulighed for at foretage straksafskrivning af de foretagne miljøinvesteringer.

Miljøstøtte

For ansøgere, der ikke opfylder forbedringslovens øvrige betingelser for opnåelse af forbedringsstøtte – og det vil især dreje sig om mindre brug – vil der kunne ydes tilskud til miljøforbedrende investeringer i medfør af dette lovforslag.

Det forudsættes, at landmanden i forbindelse med ansøgning om tilskud dokumenterer, at han ikke kan opnå tilskud efter forbedringsloven, fordi betingelserne for en forbedringsplan ikke kan opfyldes, f.eks. på grund af for ringe indtjening. Dette attesteres af Jordbrugsdirektoratet. Herefter kan landmanden foretage sin investering og derefter ansøge om tilskud i medfør af lovforslaget hos kommunen.

Den udbetalte støtte skal ikke medregnes til modtagerens skattepligtige indkomst, og der kan derfor heller ikke foretages straksafskrivning af den støttede investering.

I medfør af lovforslaget kan der endvidere ydes støtte til fælles biogasanlæg, herunder kommunale fælles anlæg, andre anlæg til særlig udnyttelse af husdyrgødning og andre anlæg med tilknytning til landbruget. Der vil efter forhandling med landbrugsministeren blive fastsat nærmere bestemmelser herom.

Støtteberettigede investeringer efter lovforslaget

På denne baggrund kan der i medfør af lovforslaget ydes støtte til investeringer i gødningsopbevaringsanlæg m.v., som efter investeringens afslutning har en opbevaringskapacitet på mindst 6 måneder, henholdsvis 5 måneder, afhængig af antal dyreenheder, og som opfylder bestemmelserne i bekendtgørelsen om husdyrgødning og ensilage m.v. Støtteprocenterne fremgår af lovens § 7.

NPO-handlingsplanens gennemførelse vil medføre en stærk stigning i efterspørgslen på gødningsopbevaringsanlæg som vil kræve store udvi-

delser i branchens produktionsapparat. Dette er bl.a. baggrunden for, at NPO-handlingsplanen skal gennemføres over en årrække, og at det ikke er fundet hensigtsmæssigt at aftrappe støtteprocenten igennem perioden.

Det er ikke muligt at sige noget nærmere om, hvordan investeringerne faktisk vil fordele sig over årene. Der forudsættes derfor en jævn fordeling.

Det er ikke muligt nærmere at angive, hvor stor kapacitet de opførte anlæg vil få. For nogle anlæg er en kapacitet på 6–8 måneder den mest økonomisk og miljømæssigt forsvarlige investering. For mange anlæg er en større kapacitet dog at foretrække af miljømæssige årsager. For at give et incitament til i disse tilfælde at bygge større, foreslås større støtteprocent ved større kapacitet.

Fælles biogasanlæg medfører store miljømæssige og navnlig energimæssige fordele. Teknologisk er anlæggene imidlertid endnu ikke færdigudviklede. Det må forventes, at det inden støtteordningens udløb vil blive teknisk og økonomisk fordelagtigt at etablere fælles biogasanlæg. Det er nødvendigt at indrette støtteordningen, så den ikke modvirker investeringer i sådanne anlæg. Det tænkes stillet som betingelse for støtte, at de fælles biogasanlæg bliver indarbejdet i varme/energiplanlægningen i kommunerne.

Af administrative og statsfinansielle grunde foreslås ordningen tilrettelagt således, at støtten til investeringer på op til 85.000 kr. ydes som et direkte investeringstilskud. Til investeringer på over 85.000 kr. ydes støtten i form af lige store rater en gang årligt i 10 år.

I investeringsbeløbet kan der dog foretages fradrag på 15.000 kr., jfr. de særlige bemærkninger til § 5, stk. 2, en sådan bestemmelse vil også indgå i landbrugsministeriets bekendtgørelse om forbedringsloven. For at tilgodese de mindste familiebrug og brug på under 20 dyreenheder foreslås minimumsgrænsen for det beløb, hvortil der kan ydes støtte, sat til 10.000 kr. I den gældende miljøstøtte-lov er grænsen som nævnt fastsat til 40.000 kr.

Støttens størrelse er afhængig dels af ejendommens størrelse og dels af den kapacitet, der fremkommer efter det støtteberettigede anlægs opførelse.

Støtteprocenterne for de enkelte anlægstyper fremgår af lovens § 7. Det er ikke muligt præcist at forudsige støttebehovet i de enkelte år, da det er usikkert, hvorledes ansøgningerne vil fordele sig over lovens gyldighedstid. I konsekvens heraf er der også usikkerhed med hensyn til det samlede støttebehov i lovens gyldighedsperiode.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser

Baggrund og forudsætninger

I miljøministerens NPO-handlingsplan af 12. december 1984 blev det forventede behov for midler til en støtteordning til landbruget inklusive administrationsomkostninger skønnet til ca. 800 mill. kr. i 1983-priser.

Dette beløb, der var skønnet ud fra, at landmændene ikke investerer i nye anlæg, men kun forbedrer de allerede eksisterende gødningsopbevaringsanlæg, således at de opfylder de nye krav om kapacitet m.m. indeholdt også udgifter til forskning og administration i forbindelse med handlingsplanen.

Folketingsbeslutningen af 31. maj 1985 indeholder nogle ændrede krav i forhold til handlingsplanen. Bl.a. skal der tages specielt hensyn til mindre brug, og i folketingsbeslutningen lægges vægt på, at der skal igangsættes forskellige forsknings- og udredningsopgaver.

Den her foreslåede støttelov er endvidere på visse punkter forskellig fra den støtteordning, der blev præsenteret i ministerens handlingsplan.

På baggrund heraf har Miljøstyrelsen foretaget nye skøn over landbrugets investeringsbehov og dermed det samlede statslige udgiftsbehov.

Det er herved forudsat, at der p.t. er 70.000 ejendomme med dyrehold, hvoraf de 30.000 har mindre end 20 dyreenheder, og at i alt 47.000 ejendomme skal foretage investeringer ifølge NPO-handlingsplanen. I disse tal er medregnet det forventede fald i antal ejendomme med husdyrhold som følge af EF's mælkevoteordning. Landbrugsministeriet skønner, at ca. 3.000 landbrug som følge heraf vil ophøre med mælkeproduktion og dermed undlade miljøinvesteringer. Af de 3.000 brug skønnes 1.000 at være af en størrelse, der ikke skulle foretage miljøinvesteringer.

Disse 47.000 ejendomme forudsættes at fordele sig med 21.700 over 35 dyreenheder, 5.900 mellem 20 og 34 samt 19.400 under 20 dyreenheder. I den sidstnævnte gruppe har 16.000 ejendomme under 15 dyreenheder, og det er forudsat, at disse ikke vælger at foretage investeringer, som udløser støtte.

Det er forudsat, at ingen ejendomme investerer i 8 måneders kapacitet eller derover. Endvidere er det forudsat, at de kommende investeringer har samme fordeling efter investeringsbeløb som de støtteansøgninger, der indtil nu er indkommet i den nuværende miljøstøttelov.

På basis af de ansøgninger, der er indkommet i 1984 og 1985 fra landmændene efter den nuværen-

de miljøstøttelov, har Miljøstyrelsen og landbrugsministeriet under forudsætning af, at landmændene kun udbedrer de eksisterende anlæg, så de opfylder de nye krav om kapacitet m.m., skønnet følgende investeringsomfang og dermed støttebehov:

1. Forbedringsordningen

Ud fra de opstillede forudsætninger skønnes det, at ca. 13.500 landmænd med et investeringsomfang på ca. 1,5 mia. kr. vil kunne opfylde forbedringsordningens krav og dermed modtage støtte efter denne ordning.

Landbrugsministeriet skønner, at de statslige udgifter hertil vil være i alt ca. 180 mio.kr. i årene 1986-1990. Heraf skal trækkes EF-refusion, der for disse år udgør ca. 25 mill. kr.

Til disse udgifter skal lægges tab på statsgarantier.

2. Straksafskrivninger

Ud fra de opstillede forudsætninger skønnes det, at ca. 3.500 landmænd med et investeringsomfang på 875 mill. kr. vil kunne foretage straksafskrivninger.

Adgangen til at foretage straksafskrivninger i disse situationer vil, i den udstrækning straksafskrivninger ikke allerede kan foretages i henhold til gældende lovgivning, medføre en fremrykning af straksafskrivningerne og dermed en udsættelse af skattebetalingen.

Ordningen vil derfor i de første år medføre et provenutab på indkomstskatten for stat og kommune. På lidt længere sigt vil dette provenutab dog helt eller delvist blive modsvaret af et højere provenu.

3. Miljøstøtte

Ud fra de opstillede forudsætninger skønnes det, at ca. 14.000 landmænd med et investeringsomfang på 640 mill. kr. vil blive omfattet af lovforslaget.

Som det fremgår af lovforslaget skal til investeringer på under 85.000 kr. gives direkte støtte, mens der til investeringer på over 85.000 kr. skal gives et ydelsestilskud over en 10-årig periode.

Imidlertid skønnes det, at forudsætningerne for støtte i medfør af forbedringsordningen og muligheden for at foretage straksafskrivninger vil medføre, at der i medfør af lovforslaget stort set udelukkende vil blive tale om støtte i form af et konstant investeringstilskud og garantistillelse for lån til investeringer i forbindelse hermed.

På denne baggrund vurderes der et samlet statsligt udgiftsbehov til kontanttilskud på ialt ca. 233,6 mill. kr., i perioden 1986-1990. Dette beløb forudsættes endvidere at skulle dække statens garantiforpligtelser i medfør af lovforslaget.

Hertil skal lægges udgifter til forskning, kompensation til kommuner og administrationsudgifter.

Erfaringsmæssigt slår en støttelov som den her foreslåede først fuldt igennem, efter at den har været i kraft i nogen tid. Imidlertid er der allerede foretaget et stort antal investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger efter den 1. december 1985. Der er derfor opsamlet et støttebehov gennem denne periode, der skal tages stilling til hurtigt efter lovforslagets tilblivelse.

Hertil kommer, at det foreslås, at der af de afsatte midler for 1986 overføres ca. 5 mill. kr. til behandling af ansøgninger fra landmænd, der har investeret i medfør af den gældende miljøstøttelov, men hvor der ikke er flere midler tilbage, jfr. afsnit 2. Til dækning af udgifterne til tilskud, forsknings-, udviklings- og udredningsvirksomhed samt administration er der derfor på finansloven for 1986 afsat i alt 75 mill. kr., heraf 62,1 mill. kr. til tilskudsudbetalinger. Den tidsmæssige forskydning samt ekspeditionstid m.v. betyder tillige, at der for 1990 skønnes et behov for kontant støtte på 8 mill. kr.

Det er vanskeligt at forudse, hvornår i perioden, de støtteberettigede investeringer gennemføres og afsluttes, så udbetaling af støtte kan ske. Det foreslås derfor, at der bliver adgang til kumulativ overførsel til følgende finansår af ikke forbrugte beløb, jfr. § 17. Hvis bevillingerne et år bruges op, overføres ansøgningerne i datoorden til det følgende finansår.

8. Garanti

En forudsætning for, at de enkelte landbrug er i stand til at foretage de krævede investeringer i anlæg til opbevaring af gødning m.m. er, at den nødvendige kapital kan fremskaffes til at finansiere investeringen. Det vil i almindelighed betyde, at der skal optages lån med sikkerhed i ejendommen. Nogle landbrug har i forvejen så stor en gældsbyrde, at de helt eller delvist vil være afskåret fra at optage lånene på sædvanlige vilkår med sikkerhed i ejendommen.

En forudsætning for, at de nødvendige miljøforbedrende investeringer kan iværksættes, er derfor, at der i sådanne situationer skabes mulighed for at lånene kan ydes med anden form for sikker-

hed. Det er baggrunden for, at der i loven foreslås etableret en ordning, hvorefter staten kan stille garanti for lån overfor de kapitalformidlende institutioner.

Det er herved forudsat, at der kun skal ydes garanti for lån til støtteberettigede investeringer, når det ikke er muligt for låntager selv at stille sikkerhed. Samtidig vil ordningen blive udformet således, at der normalt kun kan ydes garanti for lån, som optages med sikkerhed i ejendommen indenfor dennes værdi. Statens garantiforpligtelser vil strække sig over samme årrække som lånenes løbetid. Der vil formentlig gå en vis tid, inden det bliver aktuelt for de kapitalformidlende institutioner at benytte sig af muligheden for at lade staten betale for misligholdte lån. Der vil således næppe blive gjort nogen garantiforpligtigelser gældende før tidligst i 1987.

Den samlede ramme for statens garantistillelse er skønnet til 500 mill. kr. Skønnet tager udgangspunkt i en opgørelse af antal bedrifter efter antal storkreaturer og gældsprocent udarbejdet af Statens Jordbrugsøkonomiske Institut. Der er foretaget beregninger for brug med gældsprocent på mellem 70-100. Der er endvidere taget udgangspunkt i forannævnte gennemsnitlige investeringsbeløb og støtteprocenter fordelt på forskellige bedriftsstørrelser efter antal dyreenheder.

Forskning og administration

Folketinget besluttede ved vedtagelsen af handlingsplanen at miljøministeren skal sikre, at der igangsættes intensiveret forsknings-, udviklings- og udredningsvirksomhed til belysning af landbrugets bidrag til forureningen af grundvand og overfladevand med næringssalte og organiske stoffer for at udbygge det faglige grundlag, der skal til for at gennemføre intentionerne bag folketingets beslutning.

Udover de bevillinger, der afsættes til gennemførelse af handlingsplanens støtteordning, er der i 1986 afsat 10 mill. kr. på Miljøstyrelsens forsknings- og udviklingskonto til igangsættelse af forsknings-, udviklings- og udredningsprojekter. Der afsættes endvidere i hvert af de følgende 4 år et tilsvarende beløb, jfr. akt 174 af 25. marts 1986.

Som det fremgår, er der en betingelse for at kunne få støtte i medfør af lovforslaget, at ansøgeren kan dokumentere, at forbedringsordningen ikke kan udnyttes på bedriften grundet på størrelse, driftsforhold eller lignende. Endvidere forudsættes, at straksafkrivninger konkret ikke kan udnyttes på den omhandlede ejendom.

Af denne grund skal alle ansøgninger om støtte indsendes til Jordbrugsdirektoratet, der skal vurdere, om ansøgningen opfylder forbedringsordningens betingelser.

Såfremt Jordbrugsdirektoratet meddeler afslag på ansøgningen, kan ansøgeren herefter – sammen med afslaget – fremsende en ansøgning om støtte til individuelle gødningsopbevaringsanlæg til kommunen, mens administration af ansøgninger om fælles biogasanlæg m.v. vil blive henlagt til Miljøstyrelsen efter bemyndigelse fra ministeren. Udbetaling af støtte vil ske fra Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Der vil blive udarbejdet nærmere retningslinier for administrationen af støtteordningerne for at lette behandlingen af det store antal sager, således at ordningen kan blive så enkel og klar som muligt.

Miljøstyrelsen vil blive bemyndiget til at behandle klager over kommunalbestyrelsens afgørelser om støtte. Endvidere skal Miljøstyrelsen behandle klager over kommunalbestyrelsens forhåndsvurdering vedrørende de miljømæssige krav til den investering, som kan få støtte i medfør af forbedringsordningen. Styrelsen skal samtidig forstå den meget betydelige forsknings-, og udviklings- og udredningsvirksomhed, der skal igangsættes, og koordinere denne med anden forskning indenfor området.

Miljøstyrelsen vil blive bemyndiget til at behandle klager over kommunalbestyrelsens afgørelser om støtte. Endvidere skal Miljøstyrelsen behandle klager over kommunalbestyrelsens forhåndsvurdering vedrørende de miljømæssige krav til den investering, som kan få støtte i medfør af forbedringsordningen. Styrelsen skal samtidig forstå den meget betydelige forsknings-, udviklings- og udredningsvirksomhed, der skal igangsættes og koordinere denne med anden forskning indenfor området.

Det skønnes, at Miljøstyrelsens personaleforbrug til administration af støtteleven vil udgøre 4 årsværk. Administrationen vil blive varetaget af det kontor i Miljøstyrelsen, der administrerer den gældende miljøstøtteleve. Kontorchefstillingen hertil er midlertidig godkendt indtil 31. marts 1988, idet den gældende miljøstøtteordning skulle være afviklet på dette tidspunkt. Det vil derfor være nødvendigt, at forlænge kontorchefstillingen til udgangen af 1990.

Udgifter til lønninger samt annoncer og anden information om støtteordningen, trykning af ansøgningskemaer, konsulentbistand m.v. vil udgøre

1,4 mill. kr. i hvert af årene 1986 og 1987 og 1,9 mill. kr. i hvert af årene 1988, 1989 og 1990.

Der vil herudover være udgifter forbundet med Hypotekbankens administration af støtteordningen. Omfanget af udgifterne vil afhænge af den endelige udformning af garantiordningen. Hypotekbanken skønner på det foreliggende grundlag, at udgifterne vil være i størrelsesordenen ca. 1,0 mill. kr. årligt, samt et engangsbeløb på ca. 0,2 mill. kr. til etablering af EDB-systemet til garantiordningen.

Det øgede personaleforbrug i Miljøstyrelsen til administration af støtteleven vil blive tilvejebragt ved omprioritering af årsværk indenfor miljøministeriet. Det skønnes at landbrugsministeriets, herunder Jordbrugsdirektoratets, øgede personaleforbrug til administration i forbindelse med det integrerede støttesystem vil udgøre 6 årsværk. Udgiften hertil vil blive afholdt indenfor landbrugsministeriets budget- og personaleramme. Jordbrugsdirektoratets merudgifter til udvikling og drift af det nødvendige EDB-system og øvrige administrative udgifter udover lønudgifter, skønnes at ville beløbe sig til omkring 400.000 kr. i 1986 og ca. 1,0 mill. kr. om året derefter.

Primærkommunernes opgaver i medfør af lovforslaget vil først og fremmest bestå i at behandle indkomne ansøgninger om støtte til gødningsopbevaringsanlæg m.v. samt foretage en obligatorisk miljømæssig forhåndsvurdering af de miljøforbedrende investeringer, der søges støtte til i medfør af såvel forbedringsordningen som miljøstøtteordningen efter lovforslaget. Når investeringen er afsluttet træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om støtte, idet man fører tilsyn med, at gødningsopbevaringsanlæg m.v. opfylder de krav, som er fastlagt for at udmønte folketingets beslutning herom. Kommunalbestyrelsens opgaver med hensyn til at påse, at gødningsopbevaringsanlæg m.v. opfylder gældende krav er ikke nye eller ændrede i forhold til det tilsyn, kommunerne har skullet udføre siden miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden 1. oktober 1974. Der henvises i øvrigt til den opprioritering af tilsynet, der for tiden gennemføres i kommunerne. Derimod pålægges primærkommunerne nye arbejdsopgaver, dels med hensyn til forhåndsvurdering om støtte, dels i beregningen af anlæggenes kapacitet samt beregning af eventuelt støttebeløb.

I medfør af bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v. vil der i en række tilfælde kunne dispenseres fra de generelle krav, ligesom der i nogle tilfælde kan gives videregående tilladelser. Dette vil medføre nye konkrete sager for primærkommunerne.

Størrelsen af de samlede primærkommunale merudgifter til gennemførelse af folketingsbeslutningen er forhandlet med de kommunale organisationer og kompeseret over bloktilskuddene..

Finansiering

Til dækning af udgifterne til det forventede akkumulerede støttebehov fra 1. december 1985 er der på finansloven for 1986 afsat i alt 62,1 mill. kr., heraf 20 mill. kr. fra landbrugsministeriets promillefond.

Til dækning af udgifterne til tilskud og garantiindfrielsen i årene 1987-1990 afsættes der et gennemsnitligt beløb på 54,5 mill. kr. årligt i 1987, 1988 og 1989, og 8 mill. kr. i 1990. Til finansiering af udgifterne vil der blive overført 36 mill. kr. i hvert af årene 1987, 1988 og 1989 og 8 mill. kr. i 1990 fra landbrugsministeriets promillefond. De resterende 55,5 mill. kr. forudsættes finansieret af forventede mindreudgifter indenfor landbrugsministeriets totalramme.

I finansloven for 1986 og forslaget til finanslov for 1987 er afsat midler til forskning og administration.

Det skal påny understreges, at forudsætningerne for udgiftsskønnene er usikre, og vil blive revideret i forbindelse med, at miljøministeren skal give folketinget en redegørelse om resultaterne af den øgede indsats mod NPO-forureningen.

Til dækning af udgifterne til en evt. opfyldelse af garantiforpligtelsen vil der på de årlige finanslove blive afsat en beløbsramme udover de øvrige bevillinger til gennemførelse af folketingsbeslutningen af 31. maj 1985. Som nævnt vil garantiforpligtelsen næppe medføre udgifter i 1986.

Det lovforslag, der blev fremsendt den 13. november 1985, blev sendt til høring hos energiministeriet, budgetdepartementet, administrationsdepartementet, indenrigsministeriet, industriministeriet, justitsministeriet, landbrugsministeriet, landbrugsministeriets arealdatakontor, ministeriet for skatter og afgifter, Landbrugsrådet, De danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger, Industrirådet, Håndværksrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Kommunernes Landsforening, Amtrådsforeningen i Danmark, Hovedstadsrådet, OOA, Natur og Ungdom, Organisationen for Vedvarende Energi (O.V.E.), NOAH, Danmarks Naturfredningsforening, Hedeselskabet, Samarbejdsudvalget for Foreningen for biodynamisk Jordbrug, Biodynamiske Jordbrugeres Samvirke, Landsforeningen Økologisk Jordbrug.

Dette lovforslag har ikke været sendt til høring.

Forholdet til EF-bestemmelserne om nationale støtteordninger

Det af miljøministeren i folketingssamlingen 1985/86 fremsatte forslag til lov om støtte til miljøforbedrende investeringer i landbruget m.v. er notificeret for og godkendt af EF-Kommissionen i medfør af Traktaten om Det europæiske økonomiske Fællesskab, art. 92-94. Da nærværende lovforslag, for så vidt angår den foreslåede støtteordninger, struktur og de foreslåede støttesatser, er en genfremsættelse, skønnes det unødvendigt at fortage fornyet notifikation i henhold til traktatens statsstøtteregler. Loven skal herefter alene fremsendes til Kommissionen efter dens vedtagelse, og lovens ikrafttræden skal ikke afvente Kommissionens stillingtagen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til kapitel 1

Til § 1

Formålet med støtteordningen er at støtte de investeringer, der gennemføres for at opfylde handlingsplanens skærpede bestemmelser om opbevaring af husdyrgødning, hvorfor ordningen hovedsageligt omfatter investeringer i anlæg til opbevaring af husdyrgødning. Som eksempler på støtteberettigede investeringer kan nævnes, gylletanke, ajlebeholdere, møddingvandbeholdere, pumper og el-installation hertil. Foruden landbrugsbedrifter vil bl.a. mink- og rævefarme, hønsrier, andefarme og rideskoler kunne støttes.

Med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven er der udstedt bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v., i hvilken de skærpede krav til gødningsopbevaringsanlæg er fastsat.

Der vil også kunne ydes støtte til gødningsopbevaringsanlæg i tilknytning til fælles biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg eller andre alternative udnyttelsesformer af husdyrgødning.

Der kan ikke ydes støtte til offentligt ejede anlæg, jfr. dog § 1, stk. 3. Såfremt et anlæg er delvist ejet af det offentlige, delvist privat ejet, vil de private virksomheder, der har andele i de pågældende anlæg kunne søge støtte efter denne lov til deres forholdsmæssige del af investeringen.

Støtte kan også ydes til etablering af tagrender på tagflader, der vender ind mod møddingsstedet, nedløbsbrønde, faskiner m.v. i forbindelse med opbevaringsanlæggene for at forhindre regnvand i at løbe til møddingsstedet. Tagrenderne skal være opsat i overensstemmelse med de krav og tidsfri-

ster, som er fastsat i den kommende bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v.

Det vil også være muligt at yde støtte til anlæg, der bevirker, at landmanden overgår fra een type gødningsopbevaringsanlæg til en anden – typisk fra opbevaring på møddingsplads og ajletank til opbevaring i gylletank eller gyllekælder.

I forbindelse med fælles biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg m.v. vil det endvidere være muligt at yde støtte til transportudstyr, der skal transportere gødningen mellem ejendommen og fællesanlægget.

Der vil i medfør af denne lov ikke kunne ydes støtte til udmugningssystemer, ændringer i stalde, indvendige gyllekanaler, omrørere til gylletanke og udbringsanordninger – f.eks. gyllevogne, da sådanne investeringer ikke primært gennemføres af miljømæssige årsager.

I medfør af stk. 2 kan miljøministeren efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte nærmere bestemmelser om støtte til andre miljøforbedrende investeringer til nedbringelse af forureningen med næringssalt og organisk stof (NPO), som har tilknytning til landbruget. Denne bestemmelse vil kunne give mulighed for at yde støtte til investeringer i visse ensilage-opbevaringspladser og til projekter til halmfortskaffelse, dog ikke halmfyring.

Under hensyn til de energi- og miljømæssige fordele, der kan opnås ved etablering af kommunale fælles biogasanlæg, foreslås det, at disse undtages fra bestemmelsen om, at støtte ikke kan ydes til virksomheder, der ejes af det offentlige. I medfør af § 4, stk. 2, kan miljøministeren fastsætte nærmere retningslinier for støtte til sådanne anlæg, således at støtten kommer de tilsluttede landbrugs-ejendomme til gode.

Det foreslås endvidere, at præstegårde ligeledes undtages fra bestemmelsen under hensyn til de særlige forhold, som gør sig gældende for disse.

Til kapitel 2

Til § 2

Til opfølgning af handlingsplanen er der med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven udstedt bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v., i hvilken de skærpede krav til gødningsopbevaringsanlæg er fastsat.

Alle gødningsopbevaringsanlæg skal opfylde disse skærpede krav inden udgangen af 1989. Det foreslås, at der kan ydes støtte til projekter, hvor

anlægsarbejderne påbegyndes og afsluttes i perioden fra 1. december 1985 og til 31. december 1989.

I henhold til § 12 kan der kun ydes støtte een gang pr. ejendom efter denne lov. Hvis landmanden skal foretage yderligere investeringer for at opfylde de nye bestemmelser inden udgangen af 1989, kan der ikke ydes støtte til denne yderligere investering.

Til § 3

Som nævnt i de almindelige bemærkninger, punkt 6, bygger lovforslaget på, at de af forslaget omfattede miljøforbedrende investeringer i videst muligt omfang skal søges støttet af ordningen i forbedringsloven, suppleret af muligheden for straksafskrivning. Dette indebærer, at kun ansøgere, som ikke kan opfylde betingelserne for en forbedringsplan, jfr. de almindelige bemærkninger, og derfor ikke kan opnå støtte efter forbedringsloven, henvises til muligheden for straksafskrivning, eller henvises til behandling efter miljøstøtteloven.

For at sikre, at de foretagne investeringer tilgodeser samme krav om miljøforbedring, som er forudsat i NPO-handlingsplanen og Folketingets dagsorden herom, stilles der krav om, at samtlige ansøgninger om støtte skal undergives en kommunal forhåndsvurdering med henblik på, om disse krav er opfyldt. Dette gælder såvel for ansøgninger, som kan støttes efter forbedringsloven som for ansøgninger, der henvises til straksafskrivning, samt for ansøgninger, som kan støttes efter dette lovforslag.

Miljøministeren vil efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte de nærmere regler om gennemførelsen af den integrerede støtteordning, som er beskrevet i stk. 1 og 2. Hensigten er herved at sikre den størst mulige enkelthed og klarhed for såvel landmænd som myndigheder i forbindelse med gennemførelsen af ordningen.

I forbindelse med lovforslagets forberedelse i efteråret 1985 blev det tilkendegivet, at den nye miljøstøtteordning kunne forventes etableret med virkning fra 1. december 1985. En hel del landmænd må herefter antages at have påbegyndt de ønskede miljøforberedende investeringer efter denne dato i tillid til, at miljøstøtte kunne opnås til disse anlæg.

Det foreliggende lovforslags sammenhæng med støtteordningen efter forbedringsloven nødvendiggør imidlertid, at der tilvejebringes en særlig ordning for de landmænd, som inden lovens ikrafttræden har handlet ud fra de forudsætninger, som det tidligere forslag byggede på.

Opmærksomheden henledes i øvrigt på, at der for så vidt angår landmænd, der tidligere har modtaget støtte efter lov nr. 606 af 23. december 1980 om miljøstøtte eller tidligere gældende miljøstøtteordninger, også vil have mulighed for at opnå støtte efter reglerne i dette lovforslag.

Til § 4

En ejendom i denne lov defineres ud fra ejendommens matrikulære forhold. Det er en betingelse for opnåelse af støtte, at kapaciteten af anlægget er mindst 6 måneder. For ejendomme med mindre end hvad der svarer til 20 dyreenheder, er det dog tilstrækkeligt med 5 mdr.'s kapacitet, jfr. bemærkningerne til § 7. Det afgørende er, at den samlede opbevaringskapacitet opfylder lovens krav for hver enkelt type af husdyrgødning, dvs. fast gødning, ajle og gylle. Ved opgørelse af kapaciteten kan kun medregnes anlæg, der findes på ansøgers ejendom. Anlægget skal opfylde bestemmelser om gødningsopbevaring i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v. I denne bekendtgørelse er det i § 2, jfr. bilaget til bekendtgørelse, angivet, hvad der skal forstås ved en dyreenhed. Disse nye krav skal senest være opfyldt den 1. januar 1990.

For så vidt angår investeringer i den type anlæg, som er nævnt i lovforslagets § 1, stk. 2, kan der være behov for en særlig støtteprocedure, hvorom miljøministeren kan fastsætte nærmere regler.

Hvis ansøgers ejendom eller dele heraf er tilknyttet et fælles biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg eller et andet fællesanlæg, vil der kunne ydes støtte til den beholder på ansøgers ejendom, der opbevarer den gødning, der skal tilføres det fælles anlæg. I disse tilfælde kan beholderen have en kapacitet på mindre, end hvad der ellers kræves for at være støtteberettiget. Der vil også kunne ydes støtte til gødningsopbevaringsanlæg, der er placeret i tilknytning til det fælles anlæg. Der vil blive fastsat nærmere bestemmelser herom efter forhandling med de berørte ministre. Nærmere bestemmelser vedrørende fælles biogasanlæg fastsættes således efter forhandling med landbrugsmi-
nisteren og energiministeren.

Til § 5

Alle omkostninger, der er nødvendige for investeringens gennemførelse, er støtteberettigede. Det vil sige materialer og lønomkostninger. Til investeringen medregnes projektering, jordarbejde, el-ar-

bejder, montage, kanaler og afløb. Det skal bemærkes, at værdien af landmandens eget arbejde og arbejde udført af ansatte hos denne ikke er støtteberettiget. I investeringsbeløbet indregnes udgift til konsulentbistand.

I medfør af stk. 2, jfr. § 14, stk. 3, skal kommunalbestyrelsen i forbindelse med forhåndsvurderingen tage stilling til, om der skal foretages et fradrag i støttebeløbet på 15.000 kr. Et sådant fradrag skal foretages, hvis kommunalbestyrelsen efter miljøbeskyttelseslovgivningen har stillet krav om lovliggørelse af det hidtidige anlægs indretning.

Baggrunden for bestemmelsen er, at der ikke bør udbetales støtte til lovliggørelse af ulovlige anlæg, der er omfattet af miljøbeskyttelseslovgivningen og ikke er i overensstemmelse hermed.

Hvis det pågældende gødningsopbevaringsanlæg efter et påbud er blevet lovliggjort, inden anmodning om forhåndsvurdering er indgivet til kommunalbestyrelsen, jfr. § 14, foretages 15.000 kr.s fradrag ikke.

I »krav om ændring« forstår indretningskrav i medfør af miljøreglementets kap. 5.

Det bemærkes, at der ved investering forstås fysiske foranstaltninger.

Til §§ 7-9

Støtten udbetales til den, som har afholdt udgifterne i forbindelse med investeringen. Når investeringsudgifterne er opgjort efter kriterierne i lovens § 5, indsendes dokumentation herfor til kommunalbestyrelsen i forbindelse med ansøgningen om støtte.

De procentsatser, som bestemmer støttens størrelse, er anført i § 7. For at tilgodese de mindre familiebrug på under 20 dyreenheder, foreslås en støtteprocent på 35, hvis disse brug investerer i en opbevaringskapacitet på 5-8 måneder, og 40 pct., hvis opbevaringskapaciteten er på mere end 8 mdr. og i øvrigt opfylder kravene, jfr. § 3. For ejendomme med 20-34 dyreenheder gives 30 pct. i støtte ved en opbevaringskapacitet på 6-8 mdr., og 35 pct. i støtte for kapacitet på mere end 8 mdr. For ejendomme med over 35 dyreenheder gives 25 pct. i støtte ved opbevaringskapacitet på 6-8 måneder og 30 pct. i støtte ved en kapacitet på mere end 8 mdr.

Ved at graduere støtteprocenten efter ejendommens størrelse, tilsigtes det at modvirke en strukturforvridning i landbruget, idet det er forholdsvis mere belastende for mindre brug at opfylde kravene om investeringer i gødningsopbevaringsanlæg

m.m. Ud fra miljømæssige hensyn gives der større støtte ved større opbevaringskapacitet.

Antallet af dyreenheder beregnes som et gennemsnit af dyreenhederne på ejendommen i et år, før ansøgningen om forhåndsvurdering modtages af kommunalbestyrelsen.

Til investeringer, der ikke overstiger 85.000 kr., ydes støtten som et direkte investeringstilskud. I de tilfælde, hvor investeringen overstiger 85.000 kr., gives støtten i form af et ydelsestilskud, uanset om der i det enkelte tilfælde optages separat lån. Tilskuddet, som udgør en nærmere angivet procentdel af den foretagne investering, baseres på renteniveauet på igangsættelsestidspunktet for investeringen, og udbetales med et fast årligt beløb i 10 år, uden hensyntagen til den pågældende finansierings specifikke vilkår.

Hvis man eksempelvis forudsætter en investering på 200.000 kr., en støtteprocent på 25 og et renteniveau på 10 pct., vil den årlige støtte udgøre 8.138 kr. eller i alt 81.380 kr. i stedet for et engangsbeløb på 50.000 kr.

Støtte til investeringer i gødningsopbevaringsanlæg i forbindelse med fælles biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg eller andre alternative udnyttelsesformer af husdyrgødning samt støtte til andre miljøforbedrende investeringer, jfr. § 9, ydes som et direkte tilskud.

Til § 10

Miljøministeren fastsætter, efter forhandling med Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, landbrugets organisationer, de långivende pengeinstitutter og landbrugsministeriet, nærmere bestemmelser om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at der kan ydes tilsagn om garanti. Der vil blive fastsat nærmere regler om rammerne for en garantistillelse, om rykningsbestemmelser for lån med statsgaranti, om bortfald af garantiforpligtelsen m.v. Det er tanken, at der som udgangspunkt kan stilles garanti for lån, der ligger inden for en gældsprocent mellem 70-100, idet der vil blive taget særligt hensyn til, om ansøgeren har en rimelig mulighed for at opfylde sine økonomiske forpligtelser, herunder tilbagebetaling af det statsgaranterede lån. Omfanget af statens garantiforpligtigelse for de ydede lån vil blive nærmere afklaret i forhandlingerne med de berørte organisationer, herunder fordelingen af garantiforpligtelsen mellem staten og pengeinstitutter i overensstemmelse med andre lignende garantiordninger inden for landbruget. I denne forbindelse vil

placeringen i forhold til eventuelle øvrige statsgaranterede lån blive fastlagt.

Til § 12

Der kan først ydes støtte, når den miljøforbedrende investering er foretaget.

Støttebeløbet kan højst udgøre 100.000 kr. pr. ejendom. Såfremt flere ejendomme beslutter sig til at opføre et fælles anlæg f.eks. i forbindelse med et biogasanlæg, vil der til hver ejendom kunne ydes en støtte på maksimalt 100.000 kr. Når den støtteberettigede investering er på mere end 85.000 kr., udbetales støtten ikke som et kontant tilskud, men i rater over 10 år. Den kapitaliserede værdi af raterne må højst udgøre et beløb på 100.000 kr.

Med hensyn til de anlæg, der er omfattet af lovforslagets § 1, stk. 2, kan der være behov for større fleksibilitet ved fastsættelsen af de nærmere regler om det maksimale støttebeløb til investeringer i sådanne anlæg. Herved er der åbnet mulighed for, at ejendomme kan få støtte til investeringer i sådanne anlæg, selv om ejendommen allerede har fået støtte til gødningsopbevaringsanlæg efter de almindelige regler i dette lovforslag.

Til kapitel 3

Til § 14

Som nævnt ovenfor i bemærkninger til § 3 er den integrerede støtteordning bygget således op, at det sikres, at de foretagne investeringer tilgodeser samme krav om miljøforbedring, som er forudsat i NPO-handlingsplanen og Folketingets dagsorden herom. Der stilles derfor krav om, at samtlige ansøgninger om støtte skal undergives en kommunal forhåndsvurdering med henblik på, om disse krav er opfyldt. Dette gælder såvel for ansøgninger, som kan støttes efter forbedringsloven eller skatteministeriets særlige regler om straksafskrivning, som for ansøgninger, som kan støttes efter dette lovforslag.

Den miljømæssige vurdering foretages af kommunalbestyrelsen som en obligatorisk forhåndsvurdering på baggrund af ansøgerens beskrivelse af projektet.

Ved denne forhåndsvurdering påser kommunalbestyrelsen, at det beskrevne projekt opfylder kravene i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v., for så vidt angår kravene til placering, indretning og opbevaring, som findes i bekendtgørelsens kapitler 2, 3 samt 5-8. Hvis det beskrevne projekt ikke umiddelbart opfylder bekendtgørelsens krav, f.eks. derved, at

F.t.l. vedr. mindre landbrug m.v.

projektet forudsætter, at en eller flere dispensationer skal meddeles, skal endelig afgørelse herom være truffet, før det ved forhåndsvurdering kan attesteres, at det projekterede anlæg er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelsen.

Forudsætter attestationen, at sådanne afgørelser er truffet efter bekendtgørelsen, skal reglerne om klagefrist og klageadgang efter bekendtgørelsen være iagttaget, førend attestation kan meddeles.

Eventuel klage over kommunalbestyrelsens miljømæssige vurderinger skal således ske efter reglerne i bekendtgørelse nr. 15 af 24. januar 1986 om husdyrgødning og ensilage m.v.

Såfremt anlægget skal godkendes i medfør af kap. 5 i lovbekendtgørelse nr. 85 af 8. marts 1985, om lov om miljøbeskyttelse, skal endelig afgørelse herom være truffet, førend attestation kan meddeles.

Ved forhåndsvurdering skal kommunalbestyrelsen endvidere træffe afgørelse om, hvorvidt det projekterede anlæg opfylder kapacitetskravet i § 4, stk. 1, samt om, hvorvidt der skal ske fradrag på 15.000 kr. i medfør af § 5, stk. 2. Disse afgørelser, der indgår i forhåndsvurderingen, kan selvstændigt påklages af ansøgeren, jfr. reglerne herom i § 21. Såfremt kommunalbestyrelsen derfor finder, at kapacitetskravet ikke er opfyldt, eller at 15.000 kr.-fradraget skal foretages, kan endelig forhåndsvurdering ikke meddeles før efter udløbet af den i § 21, stk. 3, nævnte klagefrist, eller – hvis afgørelsen påklages – efter at klagemyndighedens afgørelse foreligger.

Det forhåndsvurderede projekt indsendes til jordbrugskommissionen, som videresender dette til Jordbrugsdirektoratet sammen med en forbedringsplan, udarbejdet efter forbedringsloven.

Jordbrugsdirektoratet udarbejder et særligt forenklet ansøgningsskema til brug for de ansøgninger, der på forhånd må forventes ikke at kunne opnå støtte efter forbedringsloven.

Såfremt forbedringsstøtte ikke kan opnås, fordi betingelserne for en forbedringsplan ikke kan opfyldes, giver Jordbrugsdirektoratet attestation herom til ansøgeren. Af attestationen vil fremgå, hvorvidt ansøgeren henvises til straksafskrivning eller til ansøgning om støtte efter lovforslagets regler. På grundlag af denne attestation kan landmanden iværksætte investeringen efter det beskrevne projekt.

Miljøministeren vil efter forhandling med landbrugsministeren fastsætte nærmere regler om den administrative gennemførelse, herunder fastsætte, hvilken ordning der skal gælde for de investeringer, der er påbegyndt i perioden fra 1. decem-

ber 1985 og til lovens ikrafttræden. For så vidt angår de i § 1, stk. 2, samt § 4, stk. 2, nævnte anlæg, vil der ligeledes blive fastsat særlige regler af miljøministeren

Til § 15

Ansøgninger om støtte til individuelle gødningsopbevaringsanlæg kan først indsendes, når investeringen er gennemført, og udgifterne hertil er afholdt.

Når investeringen er gennemført, indsendes ansøgning om støtte til kommunalbestyrelsen. Ansøgningen skal ledsages af kommunalbestyrelsens forhåndsvurdering, attestation fra Jordbrugsdirektoratet, jfr. § 14, stk. 4, samt attesteret dokumentation for afholdte udgifter.

Opgørelsen over de relevante udgifter i forbindelse med den støtteberettigede investering skal attesteres af en statsautoriseret eller registreret revisor, eller en af landbrugets driftsøkonomikonsulenter.

Der tænkes udarbejdet et særligt ansøgningsskema til brug for ansøgning om støtte samt et skema til brug for opgørelsen af de relevante udgifter, hvorpå også revisorattestationen eller attestationen af driftsøkonomikonsulenten skal ske.

Til § 16

Hjemlen i § 16, stk. 2, forudsættes anvendt således, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med ansøgninger om fællesanlæg og andre miljøforbedrende investeringer omfattet af § 4, stk. 2, udarbejder en indstilling om gennemførelsen af anlægget.

Endvidere skal kommunalbestyrelsen attestere, om kravene i denne lov er opfyldt. Ansøgningen med indstilling og attestation fremsendes til miljøministeren, der behandler ansøgningen, og derefter kan give tilsagn om støtte.

I medfør af § 16, stk. 2, kan miljøministeren bestemme, at visse afgørelser om ansøgning om støtte til andre investeringer end individuelle gødningsopbevaringsanlæg kan træffes af kommunalbestyrelsen.

Bestemmelsen tænkes først og fremmest anvendt, hvis miljøministeren i henhold til § 1, stk. 2, giver mulighed for at yde støtte til investeringer i visse ensilageopbevaringsanlæg.

I medfør af § 19 kan ministeren bestemme, at afgørelser efter § 16, stk. 2, henlægges til miljøstyrelsen.

Til § 17

Baggrunden for denne bestemmelse er, at det er særdeles vanskeligt at forudse, hvornår i perioden de støtteberettigede investeringer gennemføres og afsluttes, så udbetaling af støtte kan ske, jfr. de almindelige bemærkninger. Hvis bevillingerne i et finansår ikke slår til, overføres ansøgningerne i datoorden til følgende finansår.

Til § 18

I praksis tænkes ordningen gennemført således, at de nødvendige oplysninger kan afgives i fortrykte skemaer. Bestemmelsen indeholder hjemmel til at stille krav om anvendelse af særlige skemaer, samt hjemmel til at fastsætte nærmere regler om sagernes behandling i øvrigt.

Til § 19

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, tænkes miljøministerens beføjelser efter loven henlagt til miljøstyrelsen. Det er tanken at henlægge kompetencen til at udbetale støttebeløbene og meddele statsgaranti for lån til Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

Til § 21

Som nævnt i forbindelse med bemærkningerne til § 14 indeholder kommunalbestyrelsens forhåndsvurdering to selvstændige afgørelser efter denne lov. Det drejer sig om afgørelsen om, hvorvidt kapacitetskravet efter § 4, stk. 1, er opfyldt, samt afgørelsen om, hvorvidt fradrag skal ske efter § 5, stk. 2. Såfremt kommunalbestyrelsen træffer afgørelse enten om, at kapacitetskravet ikke kan anses for opfyldt, eller at fradrag på 15.000 kr. skal foretages i støttebeløbet, kan disse afgørelser i forbindelse med forhåndsvurderingen selvstændigt påklages til miljøministeren efter reglen i § 21, stk. 1.

Kommunalbestyrelsens afgørelse skal i sådanne tilfælde meddeles ansøgeren med oplysning om, at afgørelsen kan påklages inden 4 uger, jfr. § 21, stk. 3.

For så vidt angår kommunalbestyrelsens afgørelse om støttegrundlaget samt beregningen af støtten efter § 16, er der ligeledes klageadgang for ansøgeren indenfor den i § 21, stk. 3, nævnte frist på 4 uger regnet fra meddelelsen.

§ 21, stk. 4, indeholder desuden hjemmel til at bestemme, at miljøstyrelsens og Hypotekbankens afgørelse ikke kan indbringes for anden admini-

strativ myndighed. Det er tanken, at miljøstyrelsens afgørelser som klagemyndighed ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Hvor miljøstyrelsen træffer afgørelse som 1. instans, er det tanken, at kun væsentlige afgørelser af mere principiel betydning skal kunne påklages til miljøministeren.

Til § 22

Kommuner og amtskommuner har som led i den generelle varmeplanlægning lavet opgørelser over lokale ressourcer, herunder biogas, og er på nuværende tidspunkt i færd med at undersøge, hvor ressourcerne bedst kan anvendes under hensyntagen til at opnå den samlet set bedste samfundsøkonomi i varmforsyningen.

Igennem kommunernes og amtskommunernes varmeplanlægning er der konstateret et ressourcemæssigt grundlag for, at en betydelig del af varmforsyningen kan baseres på indenlandske ressourcer i form af naturgas, overskudsvarme, halm, træflis, biogas m.v.

Forudsætningen for at etablere kommunale fælles biogasanlæg er således, at etableringen af sådanne anlæg er den samfundsøkonomisk bedste løsning, og at der eksisterer et varmebehov for det område, som skal forsynes.

Forudsætningen for at kunne planlægge og etablere fælles biogasanlæg er endvidere, at der er overskydende husdyrgødning på landbrugsejendomme.

I medfør af § 22 kan kommunalbestyrelsen indhente de nødvendige oplysninger om overskudsproduktion af gødning. Dette kan f.eks. ske i form af en spørgeskemaundersøgelse.

Dette kan ses i sammenhæng med tilsynet med landbrugsejendomme efter bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v. nr. 14 af 24. januar 1986.

Med udgangspunkt i en sådan kortlægning kan kommunen skønne over den gødningsmængde, der ikke kan bruges på de enkelte ejendomme og vurdere, om denne mængde vil kunne danne basis for etablering af fælles biogasanlæg. Kommunerne kan herefter under hensyntagen til varmforsyningslovens bestemmelser om bedst mulig samfundsøkonomi planlægge kommunale fælles biogasanlæg og tilbyde de implicerede landmænd at aflevere deres overskydende gødning i det fælles biogasanlæg.

Landmændene vil hermed undgå at skulle investere i individuelle gødningsopbevaringsanlæg ud over i de anlæg, der giver mulighed for løbende at

opbevare husdyrgødning, inden den transporteres til fælles biogasanlæg. Dette tidsrum vil i praksis nok ligge på omkring en måned.

I § 22, stk. 3 og 4, er anført almindelige straffebestemmelser for unkladelse af at give de fornødne oplysninger.